

RAADSVOORSTEL

Zaaknummer: Z22-084486
Voorstel van: college van burgemeester en wethouders
Behandelend ambtenaar: Tessa Kraemer
06 2825 1857
t.kraemer@amstelveen.nl
Sociale Samenleving

Datum: 21 november 2023
Portefeuillehouder: wethouder Marijn van Ballegooijen

Onderwerp

De mens zien. Actieplan Dementie 2024-2026.

Raadsbesluit

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor te besluiten:
De mens zien. Actieplan Dementie 2024-2026 vast te stellen.

Samenvatting

Dit voorstel betreft 'De mens zien. Actieplan Dementie 2024-2026' van de gemeente Amstelveen. Het versterken van de ondersteuning van inwoners met dementie en hun mantelzorgers is een van de prioriteiten binnen ons beleid voor het sociaal domein. Bij de uitwerking hiervan staat voor ons centraal dat wij mensen met dementie als mens willen zien, en niet (alleen) als patiënt. Een mens met unieke behoeften, verlangens en kwaliteiten. Iemand die zo lang mogelijk zijn eigen leven wil blijven vormgeven, de dingen wil blijven doen waar hij of zij ook voor de diagnose van genoot en zich onderdeel wil blijven voelen van de samenleving. Behoud van kwaliteit van leven en eigen regie, zowel voor de inwoner zelf als voor de mantelzorgers om hen heen, staat daarbij centraal. Ook willen we met dit Actieplan alle inwoners van Amstelveen uitnodigen om de mens met dementie te zien en aandacht voor hem of haar te hebben. En waar mogelijk een steentje bij te dragen om Amstelveen dementievriendelijker te maken.

Doel

Het versterken van de ondersteuning van inwoners met dementie en hun mantelzorgers door middel van de uitvoering van 'De mens zien. Actieplan Dementie 2024-2026'.

Prestatie

Om de ondersteuning van inwoners met dementie en hun mantelzorgers versterken, zetten we de komende drie jaar in op de volgende speerpunten:

1. Amstelveen, een dementievriendelijke gemeente.
2. Inwoners met dementie en hun mantelzorgers zijn goed op de hoogte van het ondersteuningsaanbod in Amstelveen en weten hun weg hiernaartoe goed te vinden.
3. Inwoners met dementie krijgen ondersteuning bij het kunnen blijven vervullen van hun sociale rollen.
4. Mantelzorgers van mensen met dementie maken gebruik van en voelen zich ondersteund door het aanbod aan mantelzorgondersteuning en respijtzorg.

In het Actieplan staat per speerpunt concreet benoemd welke activiteiten we al doen en welke activiteiten we extra uit gaan voeren in de periode 2024 tot en met 2026.

Voorgeschiedenis en context

De Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) is het wettelijk kader waarbinnen de ondersteuning van inwoners met dementie en mantelzorgers is geborgd. Met dit actieplan geven we een extra impuls aan de doelgroep mensen met dementie, omdat het aantal inwoners met dementie landelijk en ook in Amstelveen snel zal toenemen en ouderen langer thuis blijven wonen.

Er is samenhang met een aantal andere beleidsterreinen:

- a. Met ons mantelzorgbeleid werken we aan mantelzorgondersteuning en respijtzorg in brede zin, voor alle inwoners van Amstelveen die zorg hebben voor hun naaste(n).
- b. Met ons beleid rondom sociale samenhang en eenzaamheid (Visie Amstelveen Ontmoet Elkaar; Better Together Amstelveen) richten we ons op het belang van voldoende mogelijkheden tot ontmoeting voor alle inwoners van Amstelveen.
- c. In het uitvoeringsprogramma behorend bij de Woonzorgvisie Ouderen 2022-2040 is aandacht voor de woonbehoefte van ouderen (zowel intra- als extramuraal) en de voorzieningen op het gebied van zorg en welzijn die daarbij horen.
- d. In het Gezond en Actief Leven (GALA) uitvoeringsplan besteden we o.a. aandacht aan vitaal ouder worden.

Overwegingen die hebben geleid tot het voorgestelde besluit

Een op de vijf mensen in Nederland krijgt dementie. Het aantal inwoners met dementie in Amstelveen neemt, net als landelijk, de komende jaren snel toe. In 2022 waren dit 1800 inwoners, maar dit zal in 2050 naar verwachting zijn opgelopen tot 3200 inwoners. Daarnaast krijgt een grote groep mensen als mantelzorger te maken met de zorg voor een naaste met dementie. Veel mantelzorgers geven aan zich zwaar belast te voelen door het zorgen voor een naaste.

Ongeveer twee derde van de mensen met dementie woont nog thuis. Gezien de ambities van het landelijk programma Wonen Ondersteuning en Zorg voor Ouderen (zelf als het kan, thuis als het kan en digitaal als het kan) verwachten we de komende jaren niet dat de intramurale verpleeghuiscapaciteit zal toenemen. Wij krijgen hierdoor te maken met een groeiende groep inwoners met dementie die vanuit de zorg maar ook vanuit de gemeente ondersteuning nodig heeft om zelfstandig thuis te kunnen wonen. Dit vraagt de komende jaren om een intensivering van ons beleid voor de ondersteuning van inwoners met dementie en hun mantelzorgers.

Ook de zorguitgaven voor mensen met dementie nemen fors toe en de personeelstekorten in de zorg zijn immens. Om de zorg en ondersteuning voor inwoners van Amstelveen met dementie toekomstbestendig te maken, is het noodzakelijk om op een andere manier te kijken naar de ondersteuning van mensen met dementie. Daarvoor zijn wij als samenleving allemaal aan zet: om de samenleving meer dementievriendelijk te maken, meer naar elkaar om te kijken en elkaar te helpen. Niet alleen mantelzorgers die al zwaarbelast zijn, maar wij allemaal. Om de zorg betaalbaar te houden is een transformatie van zorg naar welzijn en naar meer preventieve voorzieningen in de wijk noodzakelijk.

Keuzemogelijkheden/alternatieven

Het ondersteunen van mensen met dementie is een prioriteit uit ons Collegeakkoord. Het aantal mensen met dementie zal in 25 jaar bijna verdubbelen en veel van deze inwoners wonen nog thuis. Als we hier niet op anticiperen door de juiste zorg en ondersteuning voor hen te organiseren en als samenleving meer oog voor hen te hebben, zal dit de komende

jaren tot schrijvende situaties leiden.

Participatie

Aan de totstandkoming van dit Actieplan hebben diverse professionals, mantelzorgers en inwoners met dementie bijgedragen:

1. Op 13 april 2023 vond een startbijeenkomst plaats in de Schouwburg van Amstelveen, met een breed gezelschap van 90 inwoners en professionals waarin we met elkaar spraken over onze ambities voor inwoners met dementie in Amstelveen.
2. Met inwoners is op diverse momenten gesproken over knelpunten en behoeften op het gebied van ondersteuning; onder andere tijdens werkbezoeken aan dagbestedingslocaties en twee bijeenkomsten met mantelzorgers.
3. Er zijn twee klankbordbijeenkomsten gehouden met professionals die werken met mensen met dementie: casemanagers dementie, Wmo-indicatieadviseurs, ouderenadviseurs en een afvaardiging vanuit de Participatieraad Sociaal Domein, Alzheimer NL en de netwerkcoördinator van de Ketenzorg dementie Amstelland en de Meerlanden.
4. Op verschillende deelthema's hebben er verdiepende gesprekken plaatsgevonden: onder andere over mantelzorgondersteuning en de sociale benadering dementie.
5. De seniorenklankbordgroep van de Participatieraad Sociaal Domein is op verschillende momenten over het proces bijgepraat en de 80%-versie van het Actieplan is aan de Participatieraad Sociaal Domein voorgelegd en in vergadering de oktober met hen besproken. In bijlage 2 vindt u dit preadvies en een toelichting op welke aspecten in het actieplan zijn overgenomen.

De diverse acties uit dit plan worden in nauw overleg met verschillende professionals en organisaties uit de ketenzorg dementie Amstelland en de Meerlanden nader uitgewerkt.

Kantekeningen en risico's

Om de in het Actieplan genoemde doelen te behalen, zijn we mede afhankelijk van diverse ketenpartners, zorg- en welzijnsorganisaties en huisartsen. Daarnaast zijn we in sommige projecten ook (mede) afhankelijk van financiering vanuit andere domeinen (Wet langdurige zorg en Zorgverzekeringswet). Dit kan een vertragend effect hebben.

Financiën

In het Actieplan is de meerjarenbegroting voor 2024-2026 opgenomen in hoofdstuk 3. De jaarlijks beschikbare middelen voor de uitvoering van het Actieplan Dementie zijn opgebouwd uit middelen vanuit het College Uitvoeringsprogramma (€ 500.000,- per jaar) en structurele middelen voor dementie (€ 100.000,- per jaar).

De ondersteuning van mantelzorgers in het algemeen (door Mantelzorg & Meer), geïndiceerde dagbesteding en respijtzorg Wmo voor mensen met dementie worden hier niet uit gefinancierd. Daarnaast wordt het Odensehuis ook deels gefinancierd vanuit het budget voor mantelzorg.

Vervolgstappen

Na vaststelling in de gemeenteraad in Q1 2024 wordt gestart met de uitvoering van het Actieplan. De planning op hoofdlijnen vindt u in hoofdstuk 3 van het Actieplan. De raad zal jaarlijks in Q1 via een raadsbrief over de voortgang van de uitvoering van het Actieplan worden geïnformeerd. In Q1 2027 wordt de raad geïnformeerd over de eindevaluatie.

Evaluatie

Jaarlijks organiseren we twee klankbordbijeenkomsten om te monitoren of we op de juiste weg zijn met de uitvoering van ons actieplan: een bijeenkomst met inwoners met dementie en hun mantelzorgers en een bijeenkomst met professionals die direct werken met mensen met dementie. Daarnaast organiseren we jaarlijks een bestuurlijk overleg met de drie grootste ouderenzorgorganisaties (Amstelring, Zonnehuisgroep Amstelland en Brentano), Participe, Zorg & Zekerheid, Alzheimer Nederland en Mantelzorg & Meer om de tussentijdse resultaten en eventuele knelpunten te bespreken. Op deze manier kunnen we tussentijds bijsturen. Na afloop van de looptijd van dit actieplan zal een beknopte eindevaluatie worden gedaan (Q1 2027).

Duurzaamheidsaspecten

N.v.t.

Bijlagen

1. De Mens Zien. Actieplan Dementie 2024-2026.
2. Reactie PSD op conceptversie Actieplan Dementie Amstelveen.

De secretaris,

Bert Winthorst

De voorzitter,

Tjapko Poppens

Dit document is elektronisch ondertekend. Zie de elektronische handtekening(en) rechtsboven op pagina 1.